

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai 2021-02-22 d. Nr. 21-017IR

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJOS PRIEMONĖS „SUBSIDIJOS NUO COVID-19 LABIAUSIAI NUKENTĖJUSIOMS ĮMONĖMS“ KONCEPCIJOS

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) ir jos nariai susipažino su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtos pagalbos verslui priemonės „Subsidijos nuo Covid-19 labiausiai nukentėjusioms įmonėms“ koncepcija.

Dėl koncepcijoje numatytų perteklinių apribojimų verslui gauti paramą, jai iš esmės nepritariame. Pažymime, jog LVK laikosi pozicijos, kad tokio pobūdžio priemonių koncepcijos prieš jas patvirtinant turėtų būti išsamiai pristatytos bei aptartos su verslą atstovaujančiomis organizacijomis. Apgailestaudami konstatuojame, kad galutinėje koncepcijos versijoje atsirado naujos, su verslu nederintos sąlygos pareiškėjams, stipriai apribojančios verslo galimybes gauti paramą per šią priemonę. Atkreipiame dėmesį, jog verslas tikėjosi, kad ši priemonė garantuos subsidijas pagal sumokėtus mokesčius, kas socialiai yra teisinga ir buvo aptarta eilėje susitikimų su ministerijos atstovais, tačiau remiantis galutine koncepcija akivaizdu, kad labiausiai nukentės įmonės, kurios įdarbino daugiausiai darbuotojų ir sumokėjo daugiausiai mokesčių.

Primename, kad asociacijos, kurios yra LVK narės, siūlė labiausiai nukentėjusiam viešbučių ir restoranų verslui, kurių apyvarta krito 50 proc. ir daugiau, skirti ne mažesnę kaip 50 proc. nuo 2019 metais sumokėto GPM dydžio subsidiją. LR Vyriausybės patvirtintoje koncepcijoje nustatyta apyvartos sumažėjimo riba yra ne mažesnė kaip 60 proc. (lyginama 2020-11-01–2021-01-31 laikotarpio apyvarta su 2019–2020 metų atitinkamo laikotarpio vidutine vieno mėnesio apyvarta). Ši sąlyga nepalanki restoranams, kurie karantino metu stengėsi bent minimaliai tęsti veiklą ir išlaikyti darbo vietas, ir dėl to subsidijų neteks. Norime pabrėžti, kad Europos Komisijos komunikatas leidžia šalims narėms skirti pagalbą nukentėjusioms įmonėms, kurių apyvarta tinkamu finansuoti laikotarpiu sumažėjo ne mažiau kaip 30 proc. palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. Taip pat, nesutinkame ir su nustatyta būtina sąlyga tinkamiems pareiškėjams – „2020 metų pelnas palyginus su 2019 metų pelnu sumažėjo ne mažiau kaip 60 proc.“, nes ši sąlyga nebuvo iš anksto pristatyta verslui, kaip ir reikalavimas pareiškėjams – „pareiškėjo 2020 m. vidutinis metinis darbuotojų skaičius lyginant su 2019 m. vidutiniu metiniu darbuotojų skaičiumi sumažėjo ne daugiau kaip 49 proc.“.

Pažymėtina ir tai, kad priemonės koncepcijoje nustatytas patirtų išlaidų laikotarpis yra nuo 2021 m. vasario 1 d. iki 2021 m. balandžio 30 d., tačiau šis terminas nėra priimtinas, nes daugelis verslų yra užsidarę nuo 2020 m. kovo 16 d., o antrasis karantinas Lietuvoje buvo paskelbtas ir veiklos apribotos nuo 2020 m. lapkričio 7 d. ir didžiausios įmonių sąnaudos (šildymas, energija) buvo patirtos lapkričio - sausio mėnesiais. Pabrėžiame, kad Europos Komisijos komunikate nustatytas pagalbos laikotarpis yra iki 2021 m. birželio 30 d., numatyta, jog galima dengti pastoviąsias išlaidas, patirtas laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d.

Svarbiausia ir labiausiai verslui nepalanki sąlyga koncepcijoje yra nustatytos subsidijų lubos – iki 100 000 EUR vienam ūkio subjektui (visoms susijusioms įmonėms), kai tuo tarpu komunikatas padidino limitą iki 10 mln. EUR. Pagal priemonės sąlygas, tik mažos įmonės gautų teisingą subsidiją už 2019 metais sumokėtą GPM. Kuo daugiau įmonė sukuria darbo vietų, tuo mažesnė subsidija dėl įvestų subsidijos lūbų ji gali gauti, pvz. 170 darbo vietų sukurianti įmonė gautų tik 30 proc. galimos paramos t.y. tik 100 000 EUR.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, maloniai prašome dar kartą aptarti Vyriausybei pateiktą subsidijų koncepciją, kurios esminės sąlygos nebuvo aptartos su verslo organizacijomis, ir išklausti socialinių partnerių argumentus. Papildomai atkreipiame dėmesį į komunikaciją, nes stebime tendenciją, kad dar neturint priemonės projekto, jau yra skelbiama, kad priemonė parengta (pvz. dėl testavimo). Tokia praktika neprisideda prie konstruktyvaus dialogo.

Dalis verslo jau beveik metus laiko nesulaukia tinkamos valstybės pagalbos, todėl pasisakome už jėgų sutelkimą, kad būtų priimti visoms pusėms geriausi sprendimai. Suvokdami situacijos sudėtingumą, esame visada pasirengę bendradarbiauti ir atvirai išsakyti poziciją dėl kiekvieno aiškiai pristatyto klausimo.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Eglė Radišauskienė

Originalas siunčiamas nebus

Ineta Rizgelė, el.p. ineta@lvk.lt, tel. nr. 8 5 212 1111